

Právo duševného vlastníctva (IPR) na Slovensku v oblasti geoinformatiky

Vladimíra Páltiková¹, Dana Falckrábová²

¹Výskuný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Gagarinova 10,
82713, Bratislava, SR
v.paltikova@vupop.sk

²Centrum II. 84/29, 01841, Dubnica nad Váhom, SR
givenka1155@gmail.com

Abstrakt.

V tomto období bude Smernica INSPIRE implementovaná aj na Slovensku. Ako autori a poskytovatelia geodatabáz budeme riešiť požiadavky na ich zverejnenie ako aj stretý záujmov čoraz častejšie.

Práca bola pôvodne vypracovaná ako časť európskeho projektu GS Soil, spracovanie geoinformácií o pôde, aplikovaná na slovenské pomery.

Cieľom tohto príspevku je sprehľadniť Intellectual Property Right legislatívu na Slovensku, ktorá sa týka tejto problematiky v oblasti geoinformatiky.

Boli použité analytické a logické metódy na spracovanie danej problematiky.

Väčšina vstupov zákonov boli vyhledané na internete, ďalej v Slovenskej Agentúre Životného prostredia a na Úrade priemyselného vlastníctva.

T tejto oblasti sa dotýkajú najmä tieto 4 okruhy právnych predpisov:

1/ Zákon č.618/2003 Z.z. autorský zákon v znení neskorších predpisov

2/ Vládny návrh zákona 1220/2009 o Národnej infraštruktúre Priestorových Informácií.

3/ Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov

4/ právna úprava ochranných známk:

a. Zákon č. 55/1997 Z.z. o ochranných známkach v v znení neskorších predpisov

b. Zákon č. 344/2004 Z.z. o patentových zástupcoch o zmene niektorých zákonov

c. Vyhláška Úradu priemyselného vlastníctva SR č.117/1997 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 55/1997 Z.z. o ochranných známkach

Výsledkom je prehľad týchto zákonov v prieniku s oblasťou geoinformatiky. Predpokladám, že náš príspevok uľahčí orientáciu v tejto oblasti a uľahčí preklenúť tie problémy a prekážky, s ktorými sa bežne v praxi stretávame.

Kľúčová slova: IPR legislatíva, geoinformatika, autorský zákon, ochranná známka, zákon NIPI, zákon o slobodnom prístupe k informáciám.

Abstract.

Geoinformatics related Intellectual property right at Slovakia

In the time ahead the directive INSPIRE will be implemented in Slovakia. As authors and providers of geodatabases we will have to encounter applications on their publication as well as the conflict of interests ever more and more. The thesis was originally done as a part of the European project GS Soil, concerning the storing, analysing and distributing geo-information of soil, applied on Slovak conditions.

The aim of paper is to survey and arrange the Intellectual Property Right and Slovak legislative dealing with the same problem in the area of geo-information technology by means of analytical and logical methods.

The majority of the sources were gathered via internet, in the Slovak Environmental Agency and in the Industrial Property Office of the Slovak Republic.

There are four groups of laws dealing with this problem:

1) The Law No. 618/2003 The Law Gazette concerning Copyright as amended by the next act

2) Engrossed Law 1220/2009 concerning National Spatial Data Infrastructure

3) The Law No. 211/2000 The Law Gazette concerning Free Access to Information as amended by the next act

4) the laws concerning trade marks:

a. The Law No. 55/1997 The Law Gazette concerning Trade Marks as amended by the next act

b. The Law No. 344/2004 The Law Gazette concerning Patent Agents and Changes of the Law

c. The Regulation No. 117/1997 The Law Gazette and added fulfilment of the Law 55/1997 The Law Gazette concerning Trade Marks

The result is a survey of these laws from the point of view of geo-information technology.

I suppose that it will help to make orientation in this area easier and to solve the problems and obstacles we encounter in our everyday work.

Keywords: Intellectual property right, geoinformatics, Copyright, Trade Marks, National Spatial Data Infrastructure law, Free Access Information law

1 Úvod

Prečo sa vlastne zaoberáme touto tematikou? Nie je to iba preto, že to bolo súčasťou projektu GS Soil, geoinformačného projektu so snahou harmonizovať a poskytovať pôdne dáta v európskom kontexte. Je to aj preto, že po schválení, pre členské štáty EU záväznej Smernice INSPIRE, a jej transpozície aj na Slovensku, budeme, ako poskytovatelia dát vo verejnom sektore čoraz častejšie riešiť strety záujmov medzi povinnými osobami (autorský zákon) a záujemcami o tieto dáta. Zaujímavá to popisala aj (Katleen Janseen, 2006)³, ktorá v svojej prezentácii zachytáva rozpory medzi týmito dvomi skupinami.

Keďže každá dobrá legislatíva pre nejakú konkrétnu oblasť musí stanoviť mantinely, hranice odkiaľ pokiaľ sa môžeme pohybovať bezpečne pod ochranou zákona, aj v tomto prípade to nie je ináč.

Na prvý pohľad sa zdá, že uvedené právne predpisy si niekedy odporujú, avšak treba dostatok múdrosti, aby sme pochopili ako aplikovať a zladiť tieto zákony v praxi.

2 Zákon o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon)

Upravuje vzťahy vznikajúce v súvislosti s vedeckým dielom a so zhotovením a použitím databázy tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy autora §1

Ustanovenia zákona sa vzťahujú na zhotoviteľa databázy, ktorý je občanom SR alebo má na jej území trvalý pobyt (fyzická osoba) alebo sídlo (právnická osoba) §4

Predmetom autorského práva je vedecké dielo, ktoré je výsledkom vlastnej tvorivej činnosti autora, vrátane počítačového programu a databázy §7

Obmedzenia majetkových práv: vyhotovenie rozmnoženiny zverejneného diela §24

Rozmnoženinu zverejneného diela vrátane počítačového programu a databázy v elektronickej forme, nemožno vyhotoviť bez súhlasu autora, s výnimkou prípadu, kedy ju vyhotoví fyzická osoba pre svoju osobnú potrebu a na účel, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný.

§25 Citácia diela

Bez súhlasu autora možno použiť krátku časť zverejneného diela vo forme citácie, na vedeckovýskumné účely.

§31 Použitie diela knižnicou alebo archívom

Knižnica alebo archív môže vyhotoviť rozmnoženinu diela z vlastných fondov bez súhlasu autora, ak je táto rozmnoženina použitá na vedeckovýskumné účely výhradne v priestoroch knižnice alebo archívu

§35 Rozmnožovanie a úprava počítačového programu

Oprávnený užívateľ rozmnoženiny počítačového programu môže bez súhlasu autora preskúmať, preštudovať alebo preskúšať funkčnosť počítačového programu s cieľom určiť myšlienky alebo princípy, ktoré sú základom akejkoľvek časti programu.

§36 Spätný preklad počítačového programu zo strojového kódu do zdrojového jazyka počítačového programu

§40- §49 upravuje licenčnú zmluvu

OSOBITÉ PRÁVA K DATABÁZE

§73 Zhotoviteľ databázy má právo udeľovať súhlas na extrakciu a reutilizáciu celého jej obsahu alebo jej podstatnej časti

§74 Práva a povinnosti používateľa databázy

Zhotoviteľ databázy uvedenej na verejnosti, nesmie jej používateľovi zakázať extrakciu, reutilizáciu nepodstatnej časti jej obsahu na akýkoľvek účel.

§76 Osobitné právo zhotoviteľa databázy trvá 15 rokov. Každé doplnenie, skrátenie alebo iná úprava pôvodnej databázy má za následok vytvorenie novej databázy.

³ Janssen, Katleen 23.jún 2006.INSPIRE and IPR: A thunderstorm or a tempest in a teapot?[online].[citované 11.12.2009]
Dostupné na WWW:<http://www.ec-gis.org/worshps/12ecgis/presentations/Plenary%20room/FRI_SHARING/janssen.pdf>

3 NIPI- Vládny návrh zákona č. 1220/2009 o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie

Tento zákon práve prechádza legislatívnym procesom, ktorý nebol ešte ukončený.

§1 Uplatnenie v oblasti riadenia a rozhodovania v oblasti verejnej správy

§3 :Povinnou osobou sa podľa § 3 tohto právneho predpisu rozumie právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, ktorá je povinná zúčastňovať sa na procese vytvárania a prevádzkovania národnej infraštruktúry pre priestorové informácie.

ods. 1 Povinné osoby uzavrujú dohodu o spoločnom využívaní súborov priestorových údajov a služieb priestorových údajov, pričom majú k nim prístup, vymieňajú a využívajú ich na účely verejných úloh.

ods. 2 Povinná osoba zároveň umožní ich využívanie orgánom a inštitúciám Európskeho spoločenstva na základe dohody, pričom je oprávnená za to vyberať poplatky podľa § 11 ods. 7.

§5 ods. 1

Povinná osoba je povinná zabezpečiť dostupnosť súborov priestorových údajov v prílohe (INSPIRE)

ods. 2 Ak ide o priestorové údaje týkajúce sa priestorového objektu, nachádzajúceho sa na hranici SR a ďalšieho štátu EÚ, Ministerstvo životného prostredia SR zabezpečí harmonizáciu priestorových údajov ich vzájomnou dohodou.

§6 Sieťové služby.

Povinná osoba je povinná zriadiť a prevádzkovať tieto sieťové služby:

- a) vyhľadávanie
- b) zobrazovanie
- c) ukladanie
- d) transformácia
- e) služby ktoré umožňujú spustenie služieb priestorových údajov

§9 Povinnosti povinných osôb v oblasti spoločného využívania súborov priestorových údajov a služieb priestorových údajov

§10 Obmedzenia prístupu verejnosti k súborom priestorových údajov a službám priestorových údajov.

(1) ods.1 Povinná osoba môže taktiež obmedziť prístup verejnosti k súborom priestorových údajov a službám priestorových údajov prostredníctvom sieťových služieb, ak by to mohlo nepriaznivo ovplyvniť medzinárodné vzťahy, vnútornú bezpečnosť alebo obranu štátu.

(2) ods.2 Môže tak urobiť prostredníctvom sieťových služieb §6 odst. 2 b) až e)

alebo k službám elektronického obchodu, ak by to mohlo nepriaznivo ovplyvniť:

- a) dôvernosť konania povinných osôb, ak je ustanovená,
- b) medz. vzťahy, verejný poriadok, bezpečnosť a obranu štátu, výkon spravodlivosti, právo na sprav. súdny proces, právomoc orgánov verejnej správy
- c) (neuvedené)
- d) obchodné tajomstvo podľa §17 až 20 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, ochranu dôverných štatistických údajov podľa §30 zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov,
- e) právo duševného vlastníctva, ochranu osobných údajov alebo spisov fyzickej osoby, ak nedala na to súhlas podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov
- f) ochranu životného prostredia

4 Zákon o slobodnom prístupe k informáciám č.211/2000 Z.z.

upravuje podmienky, postup a rozsah pri slobodnom prístupe k informáciám.

Výnimky - obmedzenia prístupu k informáciám:

§8 ochrana utajovaných skutočností

§9 ochrana osobnosti a osobných údajov

§10 ochrana obchodného tajomstva

§11 Ďalšie obmedzenia prístupu k informáciám

Povinná osoba obmedzí prístup informácie alebo informáciu nesprístupní, ak

- a) jej bola odovzdaná osobou ktorej takúto povinnosť zákon neukladá, okrem prípadov, kedy ide o verejné financie, resp. o nakladanie s majetkom štátu alebo obce
- b) ju zverejňuje na základe osobitného zákona, napr. zákon č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike, zákon o Tlačovej agentúre SR
- c) možno tým porušiť ochranu duševného vlastníctva podľa zákona č. 383/1997 Z.z. Autorského zákona a ďalších platných právnych predpisov),
- d) sa týka rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní

- e) sa týka miesta výskytu chránených druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín, ktorým hrozí neprípustné rušenie, poškodzovanie alebo ničenie
- f) Rozpor s právom EU a Európskych spoločenských

Ďalšie právne predpisy upravujúce obmedzenia prístupu k informáciám:

bankové, daňové tajomstvo podľa osobitných predpisov (konkretizujem nižšie),
zákon č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností v znení neskorších predpisov,
§ 91 až 93 a zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov,
§40 zákon Slovenskej Národnej rady č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov.

§122 ohrozenie hospodárskeho tajomstva podľa zákona č. 392/1992 Zb. Trestného zákona (úplné znenie, ako vyplýva z neskorších zmien a doplnení)

§23 Zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov
a o zmenách o sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov

§17 až 20 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov – upravuje obchodné tajomstvo

- Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva
- právny predpis č. 34/1996 Z.z. je Dohovor o biologickej diverzite
- zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí
- zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov

5 Zákony o ochrannej známke

zákon č. 55/1997 Z.z. o ochranných známkach, v znení vyhlášky č. 117/1997 Z.z.,

zákon č. 344/1994 Z.z. o patentových zástupcoch v znení neskorších predpisov,

zákon č. 618/2003 Z.z. autorský zákon v znení neskorších predpisov

Tieto právne predpisy boli zosúladené s legislatívou EÚ, po vstupe SR do EÚ k 01.05.2004

Keď chce autor softvéru registrovať ochrannú známku v SR môže postupovať tromi rôznymi spôsobmi

1. Cez Úrad priemyselného vlastníctva SR ak tu má trvalý pobyt (fyzická osoba) alebo sídlo (právnická osoba) – národná registrácia, musí byť zastúpený patentovým zástupcom, advokátom alebo inou splnomocnenou oprávnenou osobou
2. Cez OHIM – Španielsko – Alicante. Pre EU
The Trade Marks and Design Registration in the EU
3. cez WIPO – Ženeva – World Intellectual Property Organization (Svetová organizácia duševného vlastníctva)
postup:
  - a) najprv registrácia v materskej krajine autora
  - b) potom na WIPO, príp. v iných krajinách EÚ v súlade s tam platnou legislatívou

Referencie

1. Janssen, Katleen .23.jún 2006.INSPIRE and IPR: A thunderstorm or a tempest in a teapot? [online]. [citované 11.12.2009]Dostupné na WWW: <http://www.ec-gis.org/worshps/12ecgis/presentations/Plenary%20room/FRI_SHARING/janssen.pdf>
2. Vládny návrh zákona č.1220/2009 o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie
3. Zákon č. 618/2003 Z.z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov
4. Zákon č. 55/1997 Z.z. o ochranných známkach, v znení vyhlášky č. 117/1997 Z.z.,
5. Zákon č. 344/1994 Z.z. o patentových zástupcoch v znení neskorších predpisov
6. Zákon č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám